מפתים ושבעים ושבעה · מחקים ושלשים כרבי נחמיה ועוד מ״ז אלף יתמלקו ב״ד ״ל״ מזכין ואחד עשר מחייבין ואחד אומר ״לחיי יודע״ יוסיפו מאה מ״ז עד שבעים כדאמרי׳ בהיו בודקין (לקמן דף מ׳) שמוסיפין שנים על הכ״ג אם יזכוהו שניהם הרי י״ג מזכין ואם יחייבוהו חייב דאיכא הפייה תורה אור לרעה על פי שנים ואם יחלקו לריך עוד להוסיף שנים וכן לעולם עד שיהיו שבעים לרבי יהודה ושבעים ואחד לרבנן: שרי אלפים שש מאות: היו שהרי שש מאות אלף רגלי:

הדרן עלך דיני ממונות בשלשה

כהן גדול אינו יוצא אחר **הממנה** · דילמא אתא למיגנב והייבו דאזהר קרא ומן המקדש לא יצא״ מקדושתו לא יצא כלומר יתרחק מן הכיעור שלא יבא לידי טומאה והא קרא בכל״ג אומן כתיב דכתיב לעיל מיניה ״לאביו ולאמו לא יטמא״: **מן נכסין וסוף נגלה** · כשהן יוצאין ממבוי זה ונכנסין למבוי אחר ונכסין ממבוי הראשון שהיו רואה אותן הוא גגלה ונכנס למבוי הראשון והנכסין ממבוי השני והוא גגלה ונכנס לאותו: **רבי יהודה** · דרש״ מן המקדש״ דווקא: **וכשסוף מגחם** · בשורה כשהחזרן מקבור את המת שאין שלו דרך כל העם שובדין זה אחר זה ומנחמין את האבל שעומד במעמדו: **וספמונה** · סגן הכהנים ממלגו לכהן גדול ביום לבין העם שהממונה בימיו וכל העם בשמאלו והוא באמצע: **אנו כפרתך** · בנו תתכפר אתה **ואנחנו תחתיך** לכל הרעות לבא עליך: **וכשמברין אותו** · כדקיימא לן (נמו״ק דף כז:) אבל שעודה דאשונה אסור לאכול משלו: **פטורין על פארון** · הן מעירין ומתאבלין על לערו והוא מיסב בכבוד על הספסל: **גמ׳ דנין אותו אילטריכא ליה** · סלקא דעתך אמינא לא ליזלול למיתי קמי בי דינא: **ומוכר על עשה** · לקמן פריך לא סגי דלא עבר: **וסרי סוא כסדיוט** · לקמיה מיתוקמא שפיר:

ההורג

דייניגן ליה איהו היכי דיין והכתיב ״התקוששו וקושו״ ואמר *״ר״ל קשט עצמך ואחר כך קשט אחרים, אלא איידי דקא בעי למיתני המלך לא דן ולא דנין אותו תנא נמי כה״ג דן ודנין ואי בעית אימא הא דקמ״ל כדתניא כהן גדול שהרג את הנפש במזיד, נהרג, בשוגג גולה ועובר על עשה ועל לא תעשה והרי הוא בהדיוט לכל דבריו במזיד נהרג, פשיטא: בשוגג גולה איצטריכא ליה הא נמי כל דאית ליה תקנתא בחורה ליגלי, דלית ליה תקנתא בחורה לא ליגלי ורתנן

ההורג

הכא פשיטא כלומר למה לן למתני דן ומשני דנין אותו איצטריכא ליה ואגב דנין אותו תני דן אפ״ה אין להקשות אמאי לא משני דמשום הכי תני דן ודנין אותו משום דאי משום דבר הוא סלקא דעתך דאין דנין אותו התקוששו דאדרבה לאיחוד גיסא אי לא הוה תני משום דבר בכ״ג הוא אמינא מסברא דדן אפיר דאין אותו וכיון דדן אותו נמי דייניגן ליה משום התקוששו ולא קשיא מידי: **ורא** דתנן כהן גדול בתר פ״ק משום דאיידי דתניא בפ״ק מילי דכ״ג פסיק (ה) ושייריי ליה והדר תני ליה מעלות של מלך דחשיב מיניה ואחר כך חזר לעניינו להלכות דינין:

מאתים ושבעים ושבעה רבי אומר מאתים שבעים ושמנה? לא קשיא הא רבי יהודה הא רבנן. תנו רבנן: ישמתי עליהם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות: שרי אלפים שש מאות, שרי מאות ששת אלפים, שרי חמשים שנים עשר אלף, שרי עשרות ששת ריבוא, נמצאו דייני ישראל שבעת ריבוא ושמונת אלפים ושש מאות*:

הדרן עלך דיני ממונות

כהן גדול דן ודנין אותו, מעיד ומעידין אותו, חולץ וחולצין לאשתו, ומייבמין את אשתו אבל הוא אינו מייבם מפני שהוא אסור באלמנה. מת לו מת אינו יוצא אחר המטה אלא הן נכסין והוא נגלה, הן נגלין והוא נכסה ויוצא עמהן עד פתח שער העיר דברי ר״מ רבי יהודה אומר אינו יוצא מן המקדש משום שנאמר ומן המקדש לא יצא״ וכשהוא מנחם אחרים דרך כל העם עוברין בזה אחר זה והמנונה ממצעו בינו לבין העם וכשהוא מתנחם מאחרים כל העם אומרים לו אנו כפרתך והוא אומר להן תתברכו מן השמים. וכשמברין אותו כל העם מסובין על הארץ והוא מיסב על הספסל. המלך לא דן ולא דנין אותו, לא מעיד ולא מעידין אותו, לא חולץ ולא חולצין לאשתו, לא מייבם ולא מייבמין לאשתו, רבי יהודה אומר אם רצה לחלוץ או לייבם זכור לטוב אמרו לו אין שומעין לו. יואן נושאין אלמנתו ר״ יהודה אומר נושא המלך אלמנתו של מלך שכן מצינו בדוד שנשא אלמנתו של שאול שנאמר ואתנה לך את בית אדוניך ואת נשי אדוניך בחיקך: **גמ׳** כהן גדול דן, פשיטא? דנין אותו איצטריכא ליה, הא נמי פשיטא אי לא

הכא פשיטא כלומר למה לן למתני דן ומשני דנין אותו איצטריכא ליה ואגב דנין אותו תני דן אפ״ה אין להקשות אמאי לא משני דמשום הכי תני דן ודנין אותו משום דאי משום דבר הוא סלקא דעתך דאין דנין אותו התקוששו דאדרבה לאיחוד גיסא אי לא הוה תני משום דבר בכ״ג הוא אמינא מסברא דדן אפיר דאין אותו וכיון דדן אותו נמי דייניגן ליה משום התקוששו ולא קשיא מידי: **ורא** דתנן כהן גדול בתר פ״ק משום דאיידי דתניא בפ״ק מילי דכ״ג פסיק (ה) ושייריי ליה והדר תני ליה מעלות של מלך דחשיב מיניה ואחר כך חזר לעניינו להלכות דינין:

מתנות פ׳ משפטים מפיים מאי קס״ל דשרים מלגיו]

הגהות הב״ח

(ה) תוס׳ ד״ה וכה וכו׳ פסיק ומרי ליה והדר:

[הוריות ח:]

[פירש״י על כ״מ לקמן יט: בפיסקא לא מוקן וכו׳]

לפניה כ לקמן יט. כ״ב ס: כ״מ קז: [תוספתא פ״ד מ״ס]

נמדבר לפ״ס

* סוגריים לשם ביאור לקמן לד הקריאה. הקיצר בסוגריים מוקאה הקרא על ההוא

הדרן עלך דיני ממונות בשלשה

כהן גדול דן פשיטא · כלומר למה לי למיתני דן ומשני דנין אילטריכא ליה דס״ד דמתוך גדולתו אין דנין אותו ודן קתני אגב דנין ופריך הא נמי פשיטא כלומר כיון דפשיטא לן דדן פשיטא נמי דדנין דאי לאו דדנין וכו׳ ולא מצי דסד״א דאין דנין אותו ומתוך שאין דנין אותו הוא אין אותו דן משום דאכתי הוה פריך ליה ליתני דן לבד ומינה ידעינן דדנין אותו ומיהו קשה גבי מלך ליתני לא דנין וידעינן שפיר דאין דן משום התקוששו וי״ל דלא דמי דודאי גבי כהן כיון דתנא דן לא הוה ליה למתני דנין בחנם אבל גבי מלך אין קשיא אמאי קתני לא דן כיון דתנא ליה מקמי לא דנין ועוד אגב דתני כהן גדול דן ודנין תנא גבי מלך תרוויהו לא דן ולא דנין דהכי נמי קתני מעידין אותו גבי כהן גדול ולא מעידין גבי מלך אע״ג דלא צריכי דבכלל דנין אותו אלא משום דתנא גבי דן דנין תנא נמי מעיד ומעידים והא דלא שקיל וטרי בהש״ס הכי משום דהא פשיטא דתני בסיפא אגב ריש״א כך מלאתי בפרישת הרי״ר מרוויי״ם בשמו ובחנם דחק לדקדק כך דודאי לעולם בין גבי מלך בין גבי כהן גדול אי יש חידוש אי מדן אי מדנין אין להקשות שום דבר דאמה לו למיתני גבי כהן גדול דנין אותו ונבי מלך לא דן דכיון דיש שום חידוש במילתיה תני זה אגב זה ומדע דהכי פשיטא ליה להש״ס דפריך הכא פשיטא כלומר למה לן למתני דן ומשני דנין אותו אילטריכא ליה ואגב דנין אותו תני דן אפ״ה אין להקשות אמאי לא משני דמשום הכי תני דן ודנין אותו משום דאי משום דבר הוא סלקא דעתך דאין דנין אותו התקוששו דאדרבה לאיחוד גיסא אי לא הוה תני משום דבר בכ״ג הוא אמינא מסברא דדן אפיר דאין אותו וכיון דדן אותו נמי דייניגן ליה משום התקוששו ולא קשיא מידי: **ורא** דתנן כהן גדול בתר פ״ק משום דאיידי דתניא בפ״ק מילי דכ״ג פסיק (ה) ושייריי ליה והדר תני ליה מעלות של מלך דחשיב מיניה ואחר כך חזר לעניינו להלכות דינין:

א מיי׳ פ״ס מהל׳ כלי המקדש הל׳ ח סמג לאוין קכו:
ב מיי׳ שם הל׳ י:
ג ד מיי׳ שם הל׳ ט:
ד ה מיי׳ שם הל׳ ד:
ה ו מיי׳ שם הל׳ ה וסמ״ע מהל׳ אבל הלכה ו:
ז ו מיי׳ פ״ס מהל׳ כלי המקדש הל׳ ו וסמ״ע מהל׳ אבל שם:
ז ח מיי׳ פ״ב מהל׳ סנהדרין הלכה ה וסמ״ע מהל׳ מלכים הלכה ז:
ח ט מיי׳ פ״ג מהל׳ מלכים הלכה ג:
ט כ מיי׳ שם הל׳ כ:

נוטאו חטיבין מסכן אלפים ומרי מאות וכו׳ נמת ישראל באמצע

רבינו חננאל

אומר מאתים ושלשים כנגד שרי עשרות. פי׳ שרי עשרות של מאתים ושלשים הן כ״ג זהו סנהדרין קטנה. תניא ר׳ אומר מאתים ושבעים ושבעה חסר מסאתים ושלשים שרי עשרות שלהן כ״ג סנהדרין קטנה נשתיירו מן רע״ו ס״ז הוקם אותן אלו שבעה וארבעים על כ״ג שהשרשת סנהדרין קטנה הרי ע׳ סנהדרין גדולה כר׳ יהודה דאמר סנהדרין גדולה ע׳ והא דתניא רע״ח כרבנן דאמרי סנהדרין גדולה אחד ושבעים. דתנן סנהדרין גדולה היתה של אחד ושבעים ר׳ יהודה אומר שבעים. ת״ר כל ישראל שש מאות אלף נמצאו שרי אלפים שש מאות שרי מאות ששת אלפים שרי חמשים ״ב אלפים שרי עשרות ששת רבוא. נמצאו דייני ישראל שבעת רבוא ושמונת אלפים ושש מאות. ושמושה היא: ירושלמי (הלכי ד) א״ר יוסי בראשונה לא היתה חלוקה בישראל אלא סנהדרין של אחד ושבעים היתה ישבת בלשכת הגזית ושני בתי דינין של שלשה שלשה היו יושבין אחד בהיל ואחד בהר הבית ובתי דינין של כ״ג היו יושבין בכל עיירות שבארץ ישראל. צריך אחד מהן לשאול דבר הלכה היה בא ושאל בב״ד שבעירו אם שוטפין אומרים לו ואם לאו הוא ומופלא שבהן היו הולכין ושואלין מב״ד הסמוך בעירן כו׳ עד ושפט תורה יוצא ורווחת בכל ישראל. משרטו תלמידי שמאי הלל שלא שמשו רביהן כצרכן רבו מחלוקות בישראל ונעשית תורה כשתי תורות משם היו שלחין בכל עיירות שבארץ ישראל כל מי שהיו מוצאין חכם ענוי שפוי עין טובה נפש שפלה ורוח נמוכה לב טוב יצר טוב חלק טוב עושין אותו דיין בעירו ומשנעשה דיין בעירו אותו ושומעין את קולו

נוטאו מאתנה כסא גדול/מלך ודנין ולריך ״ייגות (הכיון נגוד) אין ניחת אלא (מלך ואתו לקמן כ.)

מתנה כיבוא מנחם/מתנחם

נוטאו לאה קתני כ״ל דן

היו מעלין אותו והיו מושיבין אותו בב״ד שבהר הבית ואח״כ בב״ד שבחיל ואח״כ בב״ד הגדול שבלשכת הגזית סנהדרין היתה כתבי נוטין עגולה וחצויא ישב באמצע כדי שיהא רואין אותו ושומעין את קולו א״ר אלעזר ב״ר צדוק כשהיה רבן גמליאל יושב ביבנה היה אבא ואחיו יושבין מימינו ומשמאלו מפני כבוד הזקן דבר תקנה עשה משה רבינו בשעה שאמר לו פקוד כל בכור זכר בבני ישראל. מה עשה נפל כ״ב אלף פיתקין וכתב בהן לוי ורע״ג כתב בהן חמשת שקלים והטילן לקלפי כו׳. קוראים הנשים [ובכרם] יתירין א״ל אותן שלש מאות יתירין בכורי כהונה היו ואין קורש פוריא קודש. פיתבי הנע עצבך שעלו ביד טלן בן לוי א״ל מעשה נס היה ומסורינן עלו ועוד שאלו הנשים זה לרבי משה רבכם אי נגב היה אא לא היה בקי בחשבון דכתיב בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקודש והיו באותו הזמן מקומות שהיה הכבר שלהן מאה ליטרין ומקומות שהיה הכבר שלהן ששים ליטרין וא״ל הנמטן זה הן תעביד כבר מאה ליטרין חד מן שיתא נגב ואין תעבדיניה שיתן ליטרין אלנא נגב א״ל משה רבינו גזבר נאמן ובכי בחשבון הזה וכבר של קודש כפול היה שנאמר ושקל עשרים שקלים חמשה ועשרים שקלים עשרה וחמשה שקל המנה לכם מנה ר״מ הוו אלא ש״מ של קודש כפול היה ובתר דאסיפו עליה שתות שאילת הנמטן הזה מתורשת כמו שאמרנו בתחלת מסכת בכורות ונתרשת הנגוסה סליק ציו ליטרין ואתו עבדו ליה פרוטרוט וכן את עביד ואת האלף ושבע המאות והמשה ושבעים סלקון שבעין וחד ליטרין ואת עביד ליה פרוטרוט משום דלא סלקון קינפוירא: הדרן עלך פרק דיני ממונות

פ״ב כהן גדול דן ודנין אותו כו׳. ירושלמי ניחא דן דנין אותו אמאי ממנה אנפלר. הנע עצבך שנפלה שבועה ואנפלר שבועה *)

*) [עי׳ נפני מסה ומגלת סיגום דבני רבינו ומלמד זה הסר עלה אחד בכ״י עד דף י״ט ע״ב]

אינו יולא משם לעולם · פירוש וכגון שלא מיטו אחר עד שנגמר דיטו וכגון דליכא משוח שעבר וליכא משוח מלחמה דמשוח שעבר מחזיר הרולח לדברי הכל ומשוח מלחמה פטונתא דר' יהודה ורבנן פרק בתרא דהוריות (דף י"ב) : **מעיד** והא תניא והתעלמת

תורה אור

ההורג כהן גדול או כהן גדול שהרג את הנפש אינו יוצא משם לעולם אימא לא ליגלי קמ"ל, ואימא הכי נמי? אמר קרא לנוס שמה כל רוצח" אפי' כ"ג במשמע: עובר על עשה ועל לא תעשה: לא סגי דלא עבר? הכי קאמר ראם עבר על עשה ועל לא תעשה הרי הוא כהדיוט לכל דבריו פשיטא? סלקא דעתך אמינא הואיל ותנן אין דנין לא את השבט ולא את נביא השקר ולא את כהן גדול אלא על פי ב"ד של שבעים ואחד* ואמר רב אדא בר אהבה כל הדבר הגדול יביאו אליך = דברין של גדול אימא כל דבריו של גדול, קמ"ל, ואימא הכי נמי? מי כתיב דברי גדול, הדבר הגדול כתיב מעיד ומעידין אותו: מעיד והתניא והתעלמת פעמים שאתה מתעלם פעמים שאי אתה מתעלם, הא כיצד: כהן והוא בבית הקברות, זקן ואינה לפי כבודו, יאו שהיתה מלאכה שלו מרובה משל חבירו לכך נאמר והתעלמת? אמר רב יוסף מעיד למלך, והתנן לא דן ולא דנין אותו לא מעיד ולא מעידין אותו אלא אר זוא מעיד לבן מלך, בן מלך הדיוט הוא? אלא מעיד בפני המלך, והא אין מושיבין מלך בסנהדרין? משום יקרא דכהן גדול אתא ויתיב, מקבלי ניהלי לסהדותיה, קא הוא ואזיל ומעיינינא ליה אנן בדיניה. גופא אין מושיבין מלך בסנהדרין ולא מלך וכהן גדול בעיבור שנה מלך בסנהדרין דכתיב לא תענה על ריב = לא תענה על רב לא מלך וכהן גדול בעיבור שנה? מלך משום *אפסניא כהן גדול משום ציצה, אר פפא ש"מ שתא בתר ירחא אזיל, אני והא הנך ג' רועי בקר דהוו קיימי ושמעינהו רבנן דקאמרי חד אמר אם בכיר ולקיש בחדא יינץ, דין הוא אדר ואם לאו לית דין אדר, וחד אמר אם תור בצפר בתלג ימות ובמיהרא בטול תאינה ידמוך ישלח משכיה דין הוא אדר ואם לאו לית דין אדר, וחד אמר אם קידום הקיף לחדא יהא יפח בלועך נפיק לקיבליה דין הוא אדר ואם לאו לית דין אדר ועברוה רבנן לההיא שתא: ותסברא רבנן ארעווהא סמוך אלא רבנן אתשבנייהו סמוך ורועי בקר איסתיועי הוא דאיסתייעא מילתייהו: חולץ וחלצין כו': קא פסיק *ותני לא שנא מן האירוסין ולא שנא מן הנישואין, בשלמא מן הנישואין הוי עשה ולא תעשה ואין

ספורג כהן גדול · בשונג גולה לעיר מקלט ואיט יולא משם לעולם דכיון דאין כהן גדול במקדש כשאול גולה, במיתת מי ישוב ובן כהן גדול שהרג את הנפש בשונג, במיתת מי ישוב, הא ליכא כהן גדול: **פרי גדול פמש** · אם עבר עבירה שיש בה מיתת בית דין הוא דבעי סנהדרי גדולה לכל במלקות לא: **פרי שפיס מולא מבידס** · כהן והיה החבירה בבית הקברות לא שהיה זה זקן ואינה לפי כבודו שאם היתה שלו לא היה מחזיר: **לו שפיפס מלאכה שלו מרובה משל חבירו** · כגון טוב מרגליות שאם יבא ויחזירנו יפסיד בטלטולו יותר מחבירו: **לכך נאמר ופפפלמת** · אלמא כבוד הבריות דוחה לאו דלא תוכל להתעלם והיא זילותא הוא לגבי כהן גדול ליתי לאסהודי לבעל דין: **אמר רב יוסף** · הא דקתני מעיד למלך קאמר, שהיה מלך בעל דין וכהן גדול יודע לו עדות: **ופא לא דינין אותו** · מאי סהדות בעי: **כן מלך הדיוט פוא** · והדר קשיין לדוכתא דאיכא זילותא לכהן"צ: **בפני המלך** · שהמלך יושב ודן בסנהדרין: **אין מושיבין מלך בסנהדרין** · לקמן מפרש מטמא: **משום יקרא דכהן גדול** · דידע בסהדותא לבריה: **אתי** · מלך יתיב עד דמיקבל סהדותא ואתי מלך ואזיל ומעיינינן אנן בדיניה: **לא פענה על רב** · איכא דמרי מופלא שבדיינין ואי אמר מלך מוכה הוא לא אתי למחזי ליה לסחיי: **משום אפסניא** · מחלק ממון לחייליהן כך וכך לשנה לכל השנים משוכרות: **לכן גדול** · שמתעבר שנה מפני הלינה שלריך לעבוד ולקדש ביום הכפורים חמש מביאות ועשרה קידושין ואם תתעבר שנה הרי תשרי במרחשון ולינת מרחשון תהיה בתשרי: **אמר רב** · **אפא ש"מ** · מהא דקתני אלא כהן גדול בעיבור שנה: **שתא בתר ירחי פולא** · אחר ירחים הראויים להיות אם לא נתעברה הולך קור וחום של שנה, ולינה הראויה במרחשון הויא בתשרי כשמתעברת: **אם בכיר ולקיש בחדא יינץ דין הוא אדר** · אם יהא חום בקרקע ולמה זרע הבכיר והאפילה יחד חיטין שמזרעו בראש החודש והשעורין שמזרעו עכשיו דין הוא אדר ואם לאו לית דין אדר ואם לאו לית דין אדר, **וחד אמר אם תור בצפר בתלג ימות** · אם בבקר יהא קור חזק עד שיהא השור קרוב למות מחמת הלינה: **ובמיהרא בטול תאינה** · **ידמוך** · ובלהריס יגדל כח החום עד שיהא השור מילל בגלל התאנה מחמת החום: **וישלח משכיה** · ויפסיק עורו כלומר יתחרך בתאינה מחמת החום: **אם קידום הקיף לחדא יפח בלועך נפיק לקבליה** · אם בכר תשש כח החורף כל כך שבשיהא רוח מזרחי חזקה מאד והיא מביאה לינה ואתה מגשב בפיך ויולא לקראתה ונפיחתך קשה מן הרוח ומחממתה דין הוא אחר: **ופא לא** · שעדיין יש לינה חזקה לית דין אחר אלא שבט: **ופברוס רבנן** · ועשאוהו כשבט שקבעו אחר השני אחריו אלמא שאתא בתר עיבורא חדא ולא הגיה חוס דיסון באחר אלא מנהג אחר באחר השני: **רבנן** → **אתושבנייהו פמוך** · ובלא"ה מעברינן ליה והכא איסתיעא מילתייהו כלומר איתרמי להו מזל תשיבות דאיקלע עיבור כמלתייהו ומיהו ברוב העברים שאתא בתר ירחא אזלא: **קא פסיק ותני** · הוא איט מייבם לא שנא נפלה לו יבמתו בין מן הארוסין בין מן הנשואין כשלמא מן הנשואין איכא עשה ולא תעשה בארוסין "בתולה יקח" (ויקרא כא) ולא בעולה דהייט עשה, אלמא לא יקח" (שם) הרי לאו: ואין

מסורת השס

[יב: ובמשנה מכות יא:]
יא ב מיי' פ"ז מהלכות כלי המקדש הלי' כב וס' י"ז מהלי' סנהדרין הלכה ח:
יב ג מיי' פי"ח מהלי' אבידה הלי' יח סמג עשין עד עוש"ע ח"מ סי' ערב סעיף ב: [ברכות יט:] [ל"ל לא תעשה]
יג ד מיי' שם הלכה יז וסמג שם עוש"ע ח"מ סי' רסג סעיף ה ג ובהגה:
טו ו מיי' פ"ד מהלכי כלי המקדש הלי' ט וע"ש בכ"מ:
טז ז מיי' פ"ב מהלכות סנהדרין הלכה ד: יח ח מיי' פ"ד מהלכי קידוש החדש הל' יא:
יח פ מיי' פ"ז מהלכי תלמוד תורה הלי' יב:

נוסח
ראה דבר מדין רק בבני סנה הגדול הוא רק בדברים גדולים מאד אבל מעני מאוטר מלו בדינין בקל מל ל"

נוסח
בדוק הבריות · ליתבן טבבן גדול מאמר כדו · בדבן הטבת אוקיפה

מבנה
ב' תשובות לשאלה · איך יתבן טבבן גדול מעיד לאור הגדיא מל בדוק הבריות

הגהות הב"ח
(א) חוס' ד"ה מעיד וכו' אפי' במשנה אי נמי דוקא במשנה אייבי מתני' מדקתני למלך לא מעיד דאי בתוספתא: (ב) ד"ה והא תנן ל"ל קודם ד"ה והא תנן: (ג) ד"ה שתא וכו' קיר וחוס של שנה הולך אחר:
[פי' הכוונה שאותן לחייליהן חודש כחודש וכולו נוטל המס בשנה ומפזר להן בכל חודש וחודש ואם יוסיפו חודש אריך ליתן מאלו לפיכך דוחה את הבריות· ערוך]

נוסח
אי טתא: בתר ירחא - אזי - בתר ירחא

מבנה
אומרות מל ג' רועי בקר המתיבות לדעת החוזן לקבוע אם הוא אדר אוו דין טבל

נוסח
כיל אינו מיבם

גליון השס
גמ' אחת כיצד יבמת אחיו ע' תוספת מעיל נדקה פי' פ' כתוב: * כתובאה מרגיקוד נאת הקוד נרגיל בתעלי, בלומר בני הרגיקוד כי נאת הקוד כי מתאים לחוזן טבו הוא יונא
* מכאין נוגים מרגיקוד קוקא מיטב נאת הקוד והחוזן עם החוזן טבאי לכן

מסורת יח:
מולא מבידס · כהן והיה החבירה בבית הקברות לא שהיה זה זקן ואינה לפי כבודו שאם היתה שלו לא היה מחזיר: **לו שפיפס מלאכה שלו מרובה משל חבירו** · כגון טוב מרגליות שאם יבא ויחזירנו יפסיד בטלטולו יותר מחבירו: **לכך נאמר ופפפלמת** · אלמא כבוד הבריות דוחה לאו דלא תוכל להתעלם והיא זילותא הוא לגבי כהן גדול ליתי לאסהודי לבעל דין: **אמר רב יוסף** · הא דקתני מעיד למלך קאמר, שהיה מלך בעל דין וכהן גדול יודע לו עדות: **ופא לא דינין אותו** · מאי סהדות בעי: **כן מלך הדיוט פוא** · [שם] והדר קשיין לדוכתא דאיכא זילותא לכהן"צ: **בפני המלך** · שהמלך יושב ודן בסנהדרין: **אין מושיבין מלך בסנהדרין** · לקמן מפרש מטמא: **משום יקרא דכהן גדול** · דידע בסהדותא לבריה: **אתי** · מלך יתיב עד דמיקבל סהדותא ואתי מלך ואזיל ומעיינינן אנן בדיניה: **לא פענה על רב** · איכא דמרי מופלא שבדיינין ואי אמר מלך מוכה הוא לא אתי למחזי ליה לסחיי: **משום אפסניא** · מחלק ממון לחייליהן כך וכך לשנה לכל השנים משוכרות: **לכן גדול** · שמתעבר שנה מפני הלינה שלריך לעבוד ולקדש ביום הכפורים חמש מביאות ועשרה קידושין ואם תתעבר שנה הרי תשרי במרחשון ולינת מרחשון תהיה בתשרי: **אמר רב** · **אפא ש"מ** · מהא דקתני אלא כהן גדול בעיבור שנה: **שתא בתר ירחי פולא** · אחר ירחים הראויים להיות אם לא נתעברה הולך קור וחום של שנה, ולינה הראויה במרחשון הויא בתשרי כשמתעברת: **אם בכיר ולקיש בחדא יינץ דין הוא אדר** · אם יהא חום בקרקע ולמה זרע הבכיר והאפילה יחד חיטין שמזרעו בראש החודש והשעורין שמזרעו עכשיו דין הוא אדר ואם לאו לית דין אדר ואם לאו לית דין אדר, **וחד אמר אם תור בצפר בתלג ימות** · אם בבקר יהא קור חזק עד שיהא השור קרוב למות מחמת הלינה: **ובמיהרא בטול תאינה** · **ידמוך** · ובלהריס יגדל כח החום עד שיהא השור מילל בגלל התאנה מחמת החום: **וישלח משכיה** · ויפסיק עורו כלומר יתחרך בתאינה מחמת החום: **אם קידום הקיף לחדא יפח בלועך נפיק לקבליה** · אם בבר תשש כח החורף כל כך שבשיהא רוח מזרחי חזקה מאד והיא מביאה לינה ואתה מגשב בפיך ויולא לקראתה ונפיחתך קשה מן הרוח ומחממתה דין הוא אחר: **ופא לא** · שעדיין יש לינה חזקה לית דין אחר אלא שבט: **ופברוס רבנן** · ועשאוהו כשבט שקבעו אחר השני אחריו אלמא שאתא בתר עיבורא חדא ולא הגיה חוס דיסון באחר אלא מנהג אחר באחר השני: **רבנן** → **אתושבנייהו פמוך** · ובלא"ה מעברינן ליה והכא איסתיעא מילתייהו כלומר איתרמי להו מזל תשיבות דאיקלע עיבור כמלתייהו ומיהו ברוב העברים שאתא בתר ירחא אזלא: **קא פסיק ותני** · הוא איט מייבם לא שנא נפלה לו יבמתו בין מן הארוסין בין מן הנשואין כשלמא מן הנשואין איכא עשה ולא תעשה בארוסין "בתולה יקח" (ויקרא כא) ולא בעולה דהייט עשה, אלמא לא יקח" (שם) הרי לאו: ואין

[ברכות יט: ב"מ ל.]
[תוספ' פס"ב]
[שם]
[ברכות יט: ב"מ ל.]
[שם]
[שם]
[שם